

8. MİMARLIK VE EĞİTİM KURULTAYI

1 Kasım 2025 Concorde Tower Hotel Lefkoşa

Nitelikli Mekanlar, Çevre, Afet ve Mimarlık

Kurultay Programı ve Sunum Özetleri

Mimarlar Odası

KURULTAY PROGRAMI

09:30 – 10:00 **KURULTAY KAYIT**

10:00 – 10:30 **AÇILIŞ KONUŞMALARI**

KTMMOB Mimarlar Odası Başkanı **Onur Olguner**
Kurultay Başkanı **Doç. Dr. Erçim Uluğ**

10:30 – 11:30 **PROTOKOL KONUŞMALARI**

11:30 – 11:45 **ARA**

11:45 – 13:00 **KONUK KONUŞMACI**

Afetler Karşısında Mimarlık ve Eğitimi **Mimar Bülend Tuna**

13:00 – 14:40 **YEMEK ARASI**

14:00 – 14:45 **OTURUM 1**

AFET İÇİN NEREDEYİZ?

Mevzuat, yasalar, tüzükler ve yönetmelikler

GRUP 1: KKTC'DE AFET YÖNETİMİ, MEKÂNSAL DAYANIKLILIK VE
MİMARLIĞIN ROLÜ: AFETTE NEREDEYİZ?

Azmi ÖGE, Cemal AKTUNÇ, Cemre ERHAN, Mustafa DİNSEV,
Nehir KAYA, Vedia AKANSU

14:45 – 15:00 ARA

15:00 – 15:45 OTURUM 2

AFET, KÜLTÜREL MİRAS VE TARİHİ ESERLER

Listeli Binalar, Kültürel Binalar, Tarihi Binalar, Risk Yönetimi, Strateji, Sürdürülebilirlik, Restorasyon

GRUP 1: AFET, KÜLTÜREL MİRAS VE TARİHİ ESERLER

Aslı SARIDAS, Aliye MENTEŞ YARDIMCI, Birgül BEYATLI, Cem TOKSOY, Damla MISIRLISOY, Elnaz FARJAMİ, Hassina NAFA, Makbule OKTAY, Nesil AFŞİN, Özgür DİNÇYÜREK, Özlem ŞAHALİ, Shabnam GOLKARIAN

15:45 – 16:00 ARA

16:00 – 16:45 OTURUM 3

AFET, ÇAĞDAŞ MİMARLIK VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Tasarım, Planlama, Tasarım ve Mühendislik, Güçlendirme, Yenileme

GRUP 1: MEVCUT STANDARTLAR VE BENZER ÖLÇEKTEKİ ÖRNEKLER ÜZERİNDEN AFET BAĞLAMINDA ÇAĞDAŞ MİMARLIK VE KENT

Ali KAPTAN, Ayça SOYGÜR, Başak AKDENİZ, Beyhan KARA, Doğa ÜZÜMCÜOĞLU, Ertuğ ERTUĞRUL, Gizem ALBRECHT, Gizem GÜVENBAŞ, Özge KUNDAKÇI HÖKE, Salar SALAH MUHY AL-DİN

16:45 – 17:00 **ARA**

17:00 – 17:45 **OTURUM 4**

MİMARLIK EĞİTİMİ VE AFET

Müfredat, Stüdyo Çalışmaları, Disiplinler Arası Yaklaşım, Afet Bilinci

GRUP 1: MİMARLIK EĞİTİMİNİN BAĞLAMI, DEĞİŞİM VE AFETLER

Yonca HÜROL, Sertaç İLTER, Sevil AYDINLIK BAŞAR

GRUP 2: MİMARLIK EĞİTİMİNDE AFET BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİ:
ULUSAL VE ULUSLARARASI MÜFREDAT ANALİZİ, KARŞILAŞTIRMALI
YAKLAŞIMLAR VE ÖNERİLER

**Pooya LOTFABADİ, Nazgol HAFİZİ, Çimen ÖZBURAK,
Ayşe GERTİK TÜRKMEN, Ümrân DUMAN, Atiye BIÇAK ÖZAL,
İpek YARALIOĞLU, Fatemeh MONZAVİ,
Seyed Mohammad HAGHIGHİ FARD, Ezcan ÖZSOY**

17:45 – 18:00 **ARA**

18:00 – 18:20 **ÖĞRENCİ ÇALIŞMA GRUBU**

YENİ ŞEHİRLER, ESKİ HATALAR: YENİDEN YAPILANMANIN SONSUZ DÖNGÜSÜ

**Açelya DEDE, Ahmet ÖZAĞAOĞLU, Aleyna ÜNAL, Almila KOÇAK,
Ayşegül ULUBAY, Elif BENSU, Hasan ARŞANLI, Hüseyin TERCAN,
Janet ÖCÜLAY, Mehmet Mert BİNGÖL, Olkan KOŞTUR, Özgür NAR,
Paşa SEZENER, Zehra ERKAN**

18:20 – 18:45 KATILIMCILARA BELGE TAKDİMİ

18:45 – 19:00 KAPANIŞ PANELİ VE KURULTAY SONUÇLARI

Kurultay Başkanı
Doç. Dr. Erçim ULUĞ

KTMMOB MİMARLAR ODASI 8. MİMARLIK VE MİMARLIK EĞİTİMİ KURULTAYI

Kurultay Başkanı

Doç. Dr. Erçim Uluğ

KTMMOB Mimarlar Odası Başkanı

Onur Olguner

Kurultay Yürütücüleri

KTMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu

53.-54. Dönem Mimarlar Odası Başkanı **Kozan Uzunoğlu**

KTMMOB Genel Sekreteri ve 51.-52. Dönem Mimarlar Odası Başkanı **Türker Aktaş**

49.-50. Dönem Mimarlar Odası Başkanı **Azmi Öge**

KTMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Üyesi **İpek Yaralıoğlu**

KTMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Üyesi **Doğa Üzümcüoğlu**

OTURUM 1: AFET İÇİN NEREDEYİZ ?

Başlık: “KKTC’de Afet Yönetimi, Mekânsal Dayanıklılık ve Mimarlığın Rolü: Afette Neredeyiz?”

Çalışma Grubu: Vedia AKANSU, Nehir Kaya, Azmi ÖGE, Cemre Erhan, Cemal Aktunç, Mustafa Dinsev.

Özet

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), deprem, sel/taşkın ve yangın gibi doğal afetler bakımından orta-yüksek risk kategorisinde yer almaktadır. Bu çalışma, KKTC’de afet yönetimine ilişkin mevcutlar yasal çerçeveyi, mekânsal dayanıklılık ilkelerini ve mimarlık disiplininin bu süreçteki konumunu bütüncül bir yaklaşımla irdellemektedir. Araştırma kapsamında, yürürlükte bulunan yasa, tüzük ve kurumsal yapılanmaların günümüz afet risklerine karşı gösterdiği uyum ve yanıt kapasitesi eleştirel bir biçimde değerlendirilmiştir. Özellikle deprem, sel ve yangın özelinde yasal düzenlemeler detaylı biçimde analiz edilmekte; Fası 96 ve ilgili diğer mevzuatların uygulama süreçlerinde ortaya çıkan yapısal ve yönetsel sorunlar tartışılmaktadır. Ayrıca, Türkiye ve Avrupa Birliği mevzuatlarıyla yapılan karşılaştırmalı analizler doğrultusunda, KKTC’nin afetlere karşı kurumsal dayanıklılığını güçlendirmeye yönelik politika ve mevzuat geliştirme önerileri ortaya konulmaktadır.

OTURUM 2: AFET, KÜLTÜREL MİRAS VE TARİHİ ESERLER

Başlık: “Afet, Kültürel Miras ve Tarihi Eserler”

Çalışma Grubu: Aslı Sarıdas, Aliye Menteş Yardımcı, Birgül Beyatlı, Cem Toksoy, Damla Mısırlısoy, Elnaz Farjami, Hassina Nafa, Makbule Oktay, Nesil Afşin, Özgür Dinçyürek, Özlem Şahali, Shabnam Golkarian.

Özet

Afet, bir toplumun normal yaşam işleyişini durduran veya kesintiye uğratan, ciddi bir bozulmaya yol açarak, etkilenen toplumun kendi kaynaklarını kullanarak başa çıkamayacağı insani, maddi, ekonomik veya çevresel kayıplara neden olması olarak tanımlanmaktadır. Afetler, kültürel mirasa zarar veren ve kültürel mirasın korunmasına karşı tehdit oluşturan önemli etkenlerdir. Bu sebeple kültürel mirası koruyabilmek için olası afetlere karşı önlemler almak gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma, Kıbrıs’taki kültürel mirasın afetlerden nasıl etkilendiğini ve mevcut yerel mevzuatın eksikliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, tarihsel ve çağdaş kaynaklar kullanılarak Kıbrıs’taki afet türleri kronolojik olarak analiz edilecek ve bu afetlerin kültürel miras üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. Ayrıca, UNESCO, ICOMOS ve ICCROM gibi uluslararası kuruluşların afet risk yönetimi stratejileri incelenip bulgular doğrultusunda Kıbrıs için yerel afet tüzük önerileri geliştirilmesine olanak sağlayacaktır. Çalışma, kültürel mirasın korunmasında mevzuat boşluklarının belirlenmesine ve afetlere karşı dirençlilik stratejilerinin güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Kültürel miras; koruma; afet; risk yönetimi; dirençlilik; sürdürülebilirlik; Kıbrıs

OTURUM 3. AFET, ÇAĞDAŞ MİMARLIK VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Başlık: “Mevcut Standartlar ve Benzer Ölçekteki Örnekler Üzerinden Afet Bağlamında Çağdaş Mimarlık ve Kent”

Çalışma Grubu: Ali Kaptan, Ayça Soygür, Başak Akdeniz, Beyhan Kara, Doğa Üzümcüoğlu, Ertuğ Ertuğrul, Gizem Albrecht, Gizem Güvenbaş, Özge Kundakçı Höke, Salar Salah Muhy Al-din.

Özet

Bu çalışma, afet riskinin azaltılması ve dirençli kentlerin inşası bağlamında, uluslararası düzeyde kabul görmüş politik çerçeveler ile çağdaş mimarlık ve kentsel dönüşüm pratikleri arasındaki ilişkiyi bütüncül bir biçimde incelemektedir. Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi (2015–2030), Paris Anlaşması, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDGs), New Urban Agenda ve Addis Ababa Action Agenda gibi küresel yaklaşımlar, afet yönetiminden risk yönetişimine geçişi savunmakta; riskin anlaşılması, kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, risk azaltımına yatırım yapılması ve iyileşme sürecinde “Daha İyi Yeniden İnşa” (Build Back Better) ilkesinin benimsenmesini önceliklendirmektedir.

Çalışmanın özgünlüğü, bu küresel ilkeleri çağdaş mimarlık ve kentsel dönüşüm politikalarıyla eşgüdümlü biçimde yorumlayarak, özellikle afet riski yüksek küçük ölçekli Akdeniz kentleri için bütüncül bir model önerisinde bulunmasından kaynaklanmaktadır. Çalışma, mimarlığın yalnızca estetik ve işlevsel bir üretim alanı değil; aynı zamanda toplumsal dayanıklılığın, sosyal adaletin ve sürdürülebilirliğin aracı olarak konumlandırılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Yöntemsel olarak, araştırma nitel bir karşılaştırmalı analiz yaklaşımıyla yürütülmüştür. Öncelikle afet bağlamında geliştirilen uluslararası standartlar incelenmiş,

ardından bu ilkelerin çağdaş mimarlık ve kentsel dönüşüm uygulamalarıyla kesişim noktaları değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, “Build Back Better” yaklaşımının mekânsal üretime yansımaları irdelenmiş ve kavramsal bir model önerisi geliştirilmiştir. Vaka seçimi sürecinde, Kıbrıs Adası ile benzer ölçekte ve benzer coğrafi-iklimsel koşullara sahip Akdeniz ülkeleri Malta ve Monako örnekleri incelenmiştir. Malta, kıyı erozyonu ve iklim değişikliğine karşı geliştirdiği sürdürülebilir planlama stratejileriyle; Monako ise yüksek kentsel yoğunluk içinde afet risklerini azaltmaya yönelik altyapı odaklı çözümleriyle öne çıkmaktadır. Bu iki örnek, Kıbrıs gibi afet riski taşıyan küçük ölçekli Akdeniz kentleri için uyarlanabilir ve ölçeklenebilir stratejiler sunmaktadır.

Temel bulgular, afet odaklı uluslararası ilkelerin mimarlık ve kentsel dönüşüm süreçlerine entegre edilmesinin, yalnızca fiziksel yenileme değil, aynı zamanda sosyal kırılganlıkların azaltılması, ekolojik bütünlüğün korunması ve uzun vadeli uyarlanabilirliğin sağlanması açısından kritik olduğunu göstermektedir. Çalışma, böylece afet sonrası yeniden yapılanmanın “daha iyi yeniden inşa” ilkesine dayalı olarak, bütünlük ve dirençli bir mimarlık yaklaşımına evrilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet Risk Azaltımı, Çağdaş Mimarlık, Kentsel Dönüşüm, Build Back Better, Akdeniz Kentleri, Sürdürülebilirlik.

OTURUM 4. MİMARLIK EĞİTİMİ VE AFET

GRUP 1

Başlık: “Mimarlık Eğitiminin Bağlamı, Değişim ve Afetler”

Çalışma Grubu: Yonca Hürol (UKÜ), Sertaç İlter (UKÜ), Sevil Aydınlik Başar (UKÜ).

Özet

Hızla değişen bir dünyada yaşıyoruz. Mimarlık eğitimi üzerinde değişen dünya ve mesleki uygulamaların birbiri ile de ilişkilenen baskısını her geçen gün daha fazla hissediyoruz. Bilim ve teknolojiadaki değişimler günlük yaşama yansıdığı gibi, mesleklerin öncelikle uygulanması üzerinde, daha sonrada eğitimi üzerinde önemli bir baskı oluşturmaktadır. Örneğin mimarlık eğitimi üzerinde süregelen, yapay zeka dahil çeşitli dijital teknolojilerin kullanımındaki değişiklikler, meslekler arası iş birliği, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, ekolojik mimarlık ve yeni mimari tasarım anlayışlarının varlığı gibi konuların yanı sıra, sayısı ve nedenleri değişmekte olan afetlerin de insan yaşamına etkisi konusu yeniden göz önüne alınması beklemektedir. Mimarlık eğitimi bilgi ve beceri düzeyi olarak çağdaş dünya ve insan gereksinimlerine uygun olmalıdır.

İnsan nüfusunun artışı, eğitimin bir sektör haline gelip yaygınlaşması, politik-ekonomik değişimlerin planlama ve mesleki uygulamalar üzerindeki etkisi sonucunda tüm alanlarda araçsallaşmanın ve yolsuzlukların yaygınlaşması, doğa olaylarındaki iklim değişikliği gibi problemlerin paralelinde ve özellikle de insanların hazırlıksızlığı nedeni ile daha etkili afetlere neden olmaktadır. Pek çok üniversitede uluslararası eğitim yapılıyor olması, mesleki uygulamaların global iş dünyası içinde yer alması, yaşam standartlarının yükselmesi nedenleri ile, dünya genelinde

yaygın olan tüm afetler ve çözümleri, gerekli bilgi düzeyi tespiti de yapılarak her okulun kendi eğitim politikası uyarınca mimarlık eğitimi içinde almalıdır.

Bu bildirinin amacı öncelikle dünyada etkili olan afet türlerinin, hangi ülkelerde etkili olduklarını, neden olduklarını, nasıl önlenebileceklerini ve bu konulardaki bilgilerin MIAK belirlemelerine göre mimarlık eğitimindeki hangi alanlar bünyesinde ve hangi düzeyde öğrencilere iletilebileceği konularında bir görüş oluşturmaktır. Teorik eğitimde ele alınan bütün bilgi ve becerilerin uygulama yaparak sentezinin yapıyor olması gereken stüdyo eğitimi ise bunun içerisinde ayrıcalıklı bir yer tutmalıdır. Ayrıca mimarlık eğitiminin çağdaşlaşması gerektiği inancıyla hazırlanan bu bildiri, mimarlık alanına ve mesleğine etki eden dijitalleşme, sürdürülebilirlik gibi diğer değişimlerinde afetler konusu ile birlikte ele alınmasının, mimarlık eğitiminde gerekli olan güncellenmenin tasarımında çivi çiviye söker mantığı ile faydalı olabileceğini öne sürmektedir.

Anahtar kelimeler: Mimarlık eğitiminde afetler, yeni dünya düzeni ve afetler, mimarlık eğitimi ve değişim

GRUP 2

Başlık: “Mimarlık Eğitiminde Afet Bilincinin Geliştirilmesi: Ulusal ve Uluslararası Müfredat Analizi, Karşılaştırmalı Yaklaşımlar ve Öneriler”

Pooya Lotfabadi (UFÜ), Nazgol Hafizi (ARUCAD), Çimen Özburak (YDÜ), Ayşe Gertik Türkmen (YDÜ), Ümran Duman (YDÜ), Atiye Bıçak Özal (YDÜ), İpek Yara-lıoğlu (YDÜ), Fatemeh Monzavi (UFÜ), Seyed Mohammad Haghighi Fard (UFÜ), Ezcan Özsoy.

Özet

Bu çalışma, mimarlık eğitiminin afetlerle ilişkili içerik bakımından güçlendirilme-

sini ve bu doğrultuda ulusal, uluslararası standartlarla uyumlu, sürdürülebilir bir öneri müfredat taslağının geliştirilmesini amaçlamıştır. Günümüzde afetler, yalnızca bir mühendislik meselesi değil; tasarım, planlama ve eğitim boyutlarıyla birlikte ele alınması gereken çok katmanlı sorun alanlarıdır. Bu bağlamda mimarlık eğitimi, geleceğin meslek insanlarına afetlere karşı dirençli çevreler üretme becerisi kazandırmada kritik bir rol üstlenmiştir.

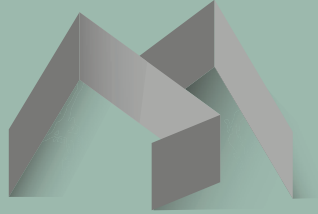
Çalışma kapsamında öncelikle, geçmiş mimarlık eğitimi kurultaylarında afet ve risk yönetimi temalarına ilişkin herhangi bir çalışma ya da tartışmanın yer alıp almadığı araştırılmış ve mevcut birikim ortaya konulmuştur. Bu aşama, yürütülen çalışmanın kavramsal çerçevesini güçlendirmeyi amaçlamıştır. Devamında, yerel üniversitelerin mimarlık müfredatları incelenmiş ve ders içerikleri afet temaları açısından analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, uluslararası mimarlık okullarının güncel müfredatları ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Avrupa ve dünya ölçeğinde gerçekleştirilen bu karşılaştırmalı incelemede, afet ve risk yönetimi konularının mimarlık eğitime yalnızca seçmeli dersler düzeyinde değil; tasarım stüdyoları, zorunlu teorik dersler ve disiplinlerarası modüller aracılığıyla nasıl entegre edildiği ortaya konulmuştur. Özellikle afet riski yüksek ülkelerde dirençli kentleşme ve afet içerikli temaların eğitim programlarının nasıl içerikte olduğu incelenmiştir.

Bu karşılaştırmalı analiz sonucunda, yerel müfredatlarda afet bilincine ilişkin mevcut durum sistematik biçimde tespit edilmiş ve eksiklikler belirlenmiştir. Çalışmanın çıktıları, yalnızca mimarlık fakültelerindeki lisans düzeyinde müfredatın güçlendirilmesine değil; aynı zamanda KTMMOB Mimarlar Odası bünyesinde faaliyet gösteren Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) aracılığıyla yürütülen meslek içi eğitim süreçlerine de katkı sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu kapsamda, meslek pratiği süresince de sürdürülebilir biçimde uygulanabilecek afet odaklı ders içeriklerine ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç olarak, geliştirilen öneri müfredat taslağı ve içerik önerileri, afet bilinci yüksek, sürdürülebilirlik ilkelerine hâkim ve toplumsal sorumluluk bilinci gelişmiş mimarların yetiştirilmesine ve meslek yaşamı boyunca bu bilincin güçlendirilmesine yönelik stratejik bir çerçeve sunmayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık eğitimi, Afet bilinci, Müfredat geliştirme, Uluslararası karşılaştırma, Sürekli mesleki gelişim.

Mimarlar Odası